

10. jubilejas Asteroīdu diena Latvijā 30. jūnijā

Informāciju presei sagatavoja Latvijas Astronomijas biedrība (LAB) un Meteorītu muzejs Meteoriti.LV.

30. jūnijā aicinām piedalīties “10. Asteroīdu diena Latvijā” pasākumos Meteorītu muzejā Rīgā. Ar ANO rezolūciju 30. jūnijs tika pasludināts par ikgadēji atzīmējamu Starptautisko Asteroīdu dienu. Šis datums tika izvēlēts, jo lielākā Zemes kosmiskā katastrofa jauno laiku vēsturē – Tunguskas katastrofa – notika 1908. gada 30. jūnijā. Bet tā nav vienkārši viena diena gadā, tā ir izglītojoša vispasaules kustība, kuras galvenie mērķi ir pievērst uzmanību un skaidrot sabiedrībai asteroīdu draudus Zemei, pamatojot to eksistenciālo nozīmīgumu. Galvenā būtība – “Mums ir jāatrod asteroīdi, pirms tie ir atraduši mūs!” Riski saglabājas, bet, pareizi rīkojoties, mums tiks dota iespēja novērst draudus cilvēcei. Asteroīdu diena tiek organizēta visu vecumu un zināšanu līmeņu cilvēkiem – no bērniem līdz nozares speciālistiem un lēmējvaras pārstāvjiem.

Arī šogad vairāk nekā simts dažādi Asteroīdu dienas pasākumi, lekcijas, paneldiskusijas un aktivitātes notiks daudzās pasaules valstīs, tai skaitā arī pie mums Latvijā. Asteroīdu dienu Latvijā pārstāv un organizē Meteorītu muzejs. 30. jūnijā pasākumu apmeklētājiem būs iespēja apskatīt dažādus meteorītus. Aplūkosim vairākus simtus zinātniski unikālus eksponātus, visus četrus Latvijas meteorītus, arī Mēness un Marsa gabaliņus, uzzināsim to izcelsmes noslēpumus. Muzeja izstādē atrodams arī visvecākais līdz šim atklātais uz Zemes esošais kosmiskais objekts.

2024. gads mums ir īpašs arī ar to, ka atzīmējam 160. gadadienu kopš Neretas akmens hondrīta meteorīta nokrišanas 1864. gada 12. aprīlī. Sadarbībā ar Neretas Novadpētniecības muzeju jau tika organizēts pārgājiens-ekspedīcija “Pa Neretas meteorīta pēdām” un tam sekojošs interaktīvs pasākums Neretas kultūras centrā. Šogad Neretas meteorīts ir pasludināts par mūsu gada meteorītu (www.meteoriti.lv/gada_meteorits/), kas nozīmē, ka īpašu vērtību tam pievēršam visa gada garumā.

“Kopš 2015. gada pasaulē regulāri tiek rīkoti daudzi Asteroīdu dienas pasākumi. Ierobežojumus gan ieviesa Covid-19 krīze. Pateicoties labvēlīgiem apstākļiem, Latvija ir viena no nedaudzām valstīm pasaulē, kur Asteroīdu diena klātienē ir atzīmēta katru gadu. Šogad organizēsīm jau 10. jubilejas Asteroīdu dienu, būs pārsteigumi” – stāsta Meteorītu muzeja dibinātājs un vadītājs Kārlis Bērziņš.

Apmeklējot Meteorītu muzeju, varēsiet uzzināt, kādi ir meteorītu veidi un kā rīkoties, atrodot tiem līdzīgu objektu. Meteorītu muzejs turpina rīkot ilgtermiņa publisko akciju “Vai arī Tavā pagalmā ir meteorīts?”. Rekomendējam izmantot Latvijā izstrādāto bezmaksas interaktīvo meteorītu identifikācijas testu: www.meteoriti.lv/MID.

2024. gada Asteroīdu dienas notikumi, kuriem vēlamies pievērst īpašu uzmanību:

29. jūnijā no plkst. 11:00 aicinām pieslēgties Asteroīdu dienas galvenajam festivālam Luksemburgā (angļu val.): asteroidday.org/watch/

30. jūnijā no plkst. 13:00-15:00 un no apmēram 19:30-21:00 Meteorītu muzejā visiem interesentiem par ziedojumiem profesionāla astronoma gida vadībā būs iespēja apskatīt pasaules un Latvijas meteorītikas bagātības.

30. jūnijā no plkst. 15:00 Meteorītu muzejā norisināsies konference “10. Asteroīdu diena Latvijā”, kas paredzēta skolēniem, studentiem, speciālistiem un visiem interesentiem (vietu skaits ierobežots). Konferences lektori būs dažādi nozares speciālisti. Plānota tiešraide Meteorītu muzeja *YouTube* kanālā, pieslēgšanās saite konferences mājas lapā www.meteoriti.lv/AD2024/

Latvijas Astronomijas biedrība apvieno astronomijas profesionāļus un interesentus, lai popularizētu astronomiju. LAB biedri piedalās žurnāla “Zvaigžņotā Debess” veidošanā un organizē regulāras informatīvas sanāksmes. Plašāka informācija LAB vietnē www.lab.lv.

Projekta Meteoriti.LV mērķis ir veicināt meteorītikas un ar to saistīto zinātņu attīstību un popularizēšanu Latvijā. Meteorītu muzejs atrodas Nīcgales ielā 3a, Rīgā. Plašāka informācija vietnē www.meteoriti.lv un š.g. Asteroīdu dienas lapā www.meteoriti.lv/AD2024/

Papildu materiāli: www.meteoriti.lv/preses-relizes.

Kārlis Bērziņš,

LAB valdes priekšsēdētāja vietnieks un Meteorītu muzeja vadītājs,

info@meteoriti.lv, tel.: 25453600